

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Aralık 2019

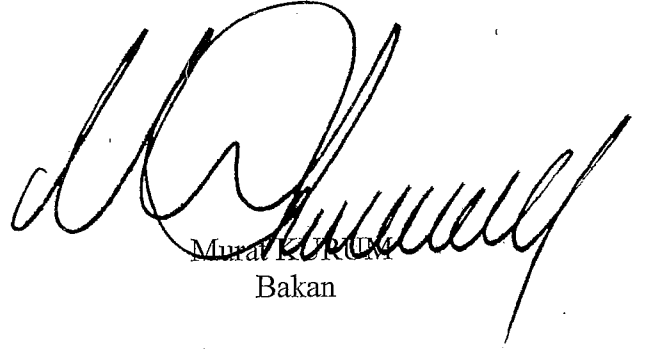
Sayı : 30824082/610- 310386
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (9 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap yazısı (82 Adet, 136 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHİR POLAT'IN
TBMM 7/21544 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Dünya genelinde asbest maruziyeti genellikle mesleki olmakla beraber, ülkemizde çevresel etkenler ile de gerçekleşmektedir. Özellikle kırsal bölgelerde aktoprak ismi ile ev içi sıvalarda, çatı izolasyonunda bu maddenin kullanılması en önemli maruziyet kaynağını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Türkiye'de 30-40 yıllık binaların büyük bir bölümünde asbest mevcuttur. Kentsel dönüşüm kapsamında yıkılan binalarda asbest araştırması yapılmakta mıdır? Asbest tespit edilen binalar yıkılırken alınan önlemler nelerdir?

2-Asbest atığının imhası çevreye ve insan sağlığına zararı olmadan nasıl yapılmaktadır?

3-Kırsal bölgelerde ev içi/dışı sıvalarında asbestli toprak kullanımının insan ve çevre sağlığına olan zararları konusunda bilgilendirilmesi konusunda bir çalışma yürütülmekte midir?

4-Denetimsiz olarak yaygın bir biçimde kullanıldığı tespit edilen asbest yatakları çevresinde denetimlerin artırılması için Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır?

5-Türkiye Asbest Kontrolü Stratejik Plan çalışmaları devam etmekte midir? Devam ediyor ise program hangi illeri kapsamaktadır? Oluşturulan rapor kapsamında asbest tespit edilen köylerde ıslah çalışmaları başlatılmış mıdır?

6-Asbest tespit edilen köylerde, asbest ıslah çalışmaları kapsamında hangi işlemler yapılmaktadır?

7-Türkiye ve İzmir ilinde kentsel dönüşüm kapsamında yıkılan binaların kaçında asbest tespit edilmiştir?

CEVAPLAR

Kentsel dönüşüm kapsamında yıkılacak binalardaki asbest araştırmaları gerek "Asbestle Çalışmalarda Sağlık Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik" gerekse de "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır. Bahse konu düzenlemeler çerçevesinde öncelikle binadaki asbestin türü ve bulunduğu noktalar tespit edilerek "asbest envanteri" hazırlanmakta; bir sonraki aşamada ise envantere dayalı olarak risk analizi yapılarak analiz sonuçlarına göre hazırlanacak proje çerçevesinde asbest içerebilecek malzemelerin söküm işlemleri "asbest söküm uzmanı" nezaretinde gerçekleştirilmektedir. Asbestli bina yıkımlarında ortam havasının izlenmesi, hava ölçüm değerlerinin alınarak analizlerin yapılması, bina içi karantina, asbest liflerinin havaya en az dağılmasını sağlamak için ıslatarak yapılan söküm teknikleri kullanımı gibi alınması gereken önlemler asbestin bulunma koşullarına göre belirlenmektedir.

Bakanlığımız tarafından beşeri faaliyetler ve doğal afetler sonrasında meydana gelen hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının, üretildikleri yerlerde ayrı toplanması, geçici olarak biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi ve bertaraf edilmesine ilişkin esaslar, 18.03.2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Yönetmeliğe göre; yıkım çalışmasına başlanılmadan önce, yıkım faaliyetini gerçekleştirecek kişi, kuruluş veya firmaların mücavir alan sınırları içinde ilgili belediyeye, dışında ise mahallin en büyük mülki amirine başvurarak yıkım izni almaları zorunludur.

Asbest içeren malzemelerin kullanıldığı binaların yıkımı, sökülmesi, tamir ve tadilatı sırasında çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak amacıyla, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 25/01/2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik esaslarına ve ilgili mevzuata uyulması gerekmektedir.

02/04/2018 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği Ek-4 Atık Listesinde; asbest içeren atıklar, “17 06 01*-Asbest içeren yalıtım malzemeleri ” ve “17 06 05*- Asbest içeren inşaat malzemeleri” atık kodları ile tanımlanmaktadır. Asbest içeren atıklar, 20/03/2015 tarihli ve 29301 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ” kapsamında gerekli önlemler alınarak atık taşıma araç lisansı bulunan araçlarla taşınması gerekmektedir.

26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin” 30’uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında asbest içeren inşaat atıkları ve diğer asbest atıklarına ilişkin hususlar belirlenmiştir. Asbest içeren inşaat atıkları ve diğer asbest atıkları gerekli önlemler alınmak kaydıyla II. sınıf depolama tesislerinde test edilmeksizin depolanarak bertaraf edilebilirler.

23.06.2017 tarihli ve 30105 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin Ek-17’sine göre asbest liflerinin ve kasıtlı olarak eklenen bu lifleri içeren karışımların ve eşyaların imalatı, piyasaya arzı ve kullanımı yasaktır. Bununla beraber, 26/12/2008 tarihinden önce kurulumu yapılmış olan ve/veya hizmette olan eşyaların kullanımı, bu eşyalar bertaraf edilinceye kadar veya kullanım sürelerinin sonuna kadar devam edecektir ve bu lifleri içeren eşyaların, söz konusu yönetmeliğin Ek-17’sinin yedinci Ek’inde yer alan özel hükümler doğrultusunda etiketlenmesi gerekmektedir.